

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XVIII. — Izdan in razposlan dné 24. marca 1894.

(Obsega števil. 52.—53.)

52.

**Dopustilnica z dné 23. januarja
1894. l.**

za vzhodnogališke železnice.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski,
apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalma-
tinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski
in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda
krakovski; vojvoda lotarinški, saleburški, šta-
jerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-
sleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski;
mejni grof moravski; pokneženi grof habsbur-
ški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je Vladislav grof Baworowski v družbi
z Włodimirom grofom Baworowskim, Mieczysławom
grofom Duninom-Borkowskim, Adamom
grofom Gołuchowskim in Julijem grofom Kory-
towskim zaprosil, da bi se jim dalo dopustilo za
gradnjo in obrat lokalnih železnic iz Kopyczyńca

v Tarnopol, iz Hadyńkowca v Iwanie puste s krilom
v Skalo in iz Kalinowszczyzne v Zaleszczyke, vzvi-
delo se Nam je, z ozirom na občo korist te podjetbe,
imenovanim koncesijonarjem to dopustilo na podstavi
zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra
1854. l. (Drž. zak. št. 238.), kakor tudi na podstavi
zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.),
z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.)
in z dné 27. decembra 1893. l. (Drž. zak. št. 198.),
nadalje na podstavi zakona z dné 8. aprila 1893. l.
(Drž. zak. št. 60.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesijonarjem dajemo pravico, zgraditi in
obratovati nastopno lokomotivno železnico, katero
bo napraviti v stik s progo državne železnice iz Sta-
nislavova v Husiatyn, (vzhodnogališke lokalne želez-
nice), in sicer:

1. od postaje Kopyczyńce kolikor moči blizu
Janowa čez Trembowlo in Ostrów v Tarnopol,
2. od primernega mesta med postajama Ha-
dyńkowce in Czortków čez Borszczów v Iwanie
puste s krilom od Terezina v Skalo,
3. od primernega mesta med postajama Kali-
nowszczyzna in Czortków čez Jagielńico v Za-
leszczyke.

Spredej imenovane železnice je napraviti s pravilno raztečino in pa kot lokalne železnice, izvzemši delni kos od Ostrowa v Tarnopol na progi iz Kopyczyńca v Tarnopol, katerega je izvršiti kot glavno (véliko) železnico druge vrste.

§. 2.

Železnicam, ki so predmet té dopustilnice, dodeljujejo se nastopne ugodnosti:

a) Oprostilo od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetba lokalnih žeteznic sklene, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredí; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodb in listin, in napósled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat, po vseh v §. 1. imenovanih železničnih progah;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta vseh v §. 1. imenovanih železničnih prog.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

b) Oprostilo od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in prednostnih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, sè začasnici vred, in za vknjižbo zastavne pravice na železničnoknjižnih enotah ali drugih nepremičninah, namenjenih v zagotovo prednostnih zadolžnic, in takó tudi od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na koncu prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samovpravnim združbam;

c) oprostilo od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;

d) oprostilo od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin za kupone, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo tridesetih let, računé od današnjega dné.

§. 3.

Za železnice, oznamenjene v §. 1., dodeljuje država poroštvo letnega čistega donosa, ki je enak štiri odstotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti prednostnega posojila v nominalnem znesku 9.000.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah največ, katerega bo v dobavo novcev vzprijeti ter odplačati v 75 letih, in pa štiri odstotni prednostni dividendi in dotični razdolžni kvoti za prednostno delnično glavnico, ki naj sega do 1.000.000 goldinarjev avstrijske vrednote največ, takó namreč, da bo, ako ne bi letni čisti donos dosegel zneska, za katerega veljá poroštvo, državna uprava dopolnila primanjkljaj.

Letni čisti donos, za katerega veljá poroštvo, ustanavlja se za čas, ko se obrat po vseh v §. 1. imenovanih železničnih progah prične, do preteka 75. leta dopustila na največinski znesek 424.706 goldinarjev avstrijske vrednote in za ostali čas, dokler bo dopustilo trajalo, na nižani največinski znesek 89.942 goldinarjev avstrijske vrednote.

Za obrestovanje spredej omenjenega prednostnega posojila v nominalnem znesku 9.000.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah največ, katero bo zalagati na dolg glavnice za gradnjo v času od dné, katerega se izdadó delne zadolžnice tega posojila, do časa, ko se prične obrat po dopuščenih železnicah, more država zagotoviti poroštvo s tem pogojem, da se po presodku vlade in dokazilih, katera ona preskušuje, zagotovi izhajanje s proračunjeno glavnico za gradnjo in pa da se bo držal dopustilu ustrezni rok za gradnjo (§. 8.).

§. 4.

Od letnega, po §. 3. s poroštvom zagotovljenega čistega donosa je uporabiti v odplačilo prednostnih delnic in prednostnih zadolžnic, ki se izdadó, oni znesek, ki ga državno upravstvo določi po razdolžnem črtežu, katerega ono odobri in po katerem se mora vsa napravna glavnica (§. 12.) razdolžiti, dokler traja dopustilo.

Prednostne obligacije naj se odplačajo prej, kakor prednostne in osnovne delnice.

§. 5.

Državno doplačilo vsled prevzetega poroštvaja naj se opravi zadnji čas tri mesece po predložbi dokumentiranega letnega računa potém, ko je bil ta račun pregledan.

Erar opravi vendar tudi poprej delna plačila, da se odkupijo dospeli kuponi prednostnih obligacij in prednostnih delnic po potrebsčini, na podstavi proračuna o donosu izpravljeni, pod pridržkom obračuna na podstavi letnega računa, ako koncesionarji dotično prošnjo vložijo šest tednov, preden dotekó kuponi.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bo predložiti tri mesece po preteku obratnega leta zadnji čas, da so naprednine bile previsoko odmerjene, naj koncesionarji precej vrnejo prejeti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora od države zahtevati zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, sicer bi prestala pravica do njega.

§. 6.

Sè zneskom, ki ga državno upravstvo plačuje vsled prevzetega poročstva, postopati je zgolj takó, kakor z naprednino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti donos železnice prestopi zagotovljeno letno vsoto, mora se dotični prebitek precej odpraviti na državno upravstvo v povračilo dane naprednine z obrestmi vréd, dokler ne bo popolnoma odplačana. Pri tem je treba dospele obresti opraviti, preden se vrnejo naprednine.

Tirjatve države iz takih naprednin ali obresti ki še niso bile plačane do časa, ko prestane dopustilo ali ko država železnico odkupi, opraviti je iz še ostale imovine železnične podjetbe.

§. 7.

Morebitni stroški za beležbo efektov na tozemskih in inozemskih borzah in pa davki, ki jih bo podjetba morala plačevati po preteku davka prostih let, smejo se v obratni račun postaviti kot razhodek; o kolkovnih pristojbinah za kupone to ni dovoljeno.

Za državna doplačila podjetba ne plačuje nikake dohodarine.

§. 8.

Gradnjo v §. 1., odstavku 1. imenovanih železnic je začeti prej ko mogoče in dokončati jo v delnem

kosu od Tarnopola do Ostrowa najdalje do konca 1895. leta, v ostalih progah pa najkasneje v petih letih, računèč od današnjega dné. Dodelane železnice je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po njih vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega roku za gradnjo dolžni so koncesionarji dati na zahtevo državnega upravstva zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti po krivdi koncesionarjev, smé se izreči, da je ta položnina zapala.

Vrsta, po kateri naj se posamezne železnične proge izvršujejo, ustanovi se z dogovorom, kateri se bo sklenil med državnim upravstvom in med koncesionarji.

§. 9.

Da izdelajo dopuščene železnice, dodeljuje se koncesionarjem pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjem dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravstvo spoznalo, da je njih naprava v javnem interesu.

§. 10.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevajo semkaj merèči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene lokalne železnice, sosebno na njeno znižano vozno brzino, trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 11.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po ukazih, ki jih izdâ trgovinsko ministerstvo, pod neposrednim vodstvom in nadzorom trgovinskega ministerstva in generalne inspekcije avstrijskih železnic, oziroma generalnega ravnateljstva avstrijskih železnic.

Gradnja in dostavke naj se oddajejo po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov pod neposredno ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

Dela za gradnjo naj se oddajejo ločeno od nabave novcev ponudboma. Toisto velja o vseh drugih dostavkah, izvzemši samó tiste, katere deležniki zagotovijo s prevzetbo osnovnih delnic.

Vrednost dostavk gradiva, odstopov zemljišč in drugih oprav, ki naj se zagotovijo s prevzetkom osnovnih delnic, naj se določi po postavkih stroškovnika, ki ga državno upravnstvo pregleda, eventualno po sodni cenitvi.

Vozila, kolejnice (šine) in drugačne železniške sestavine, in pa vsi predmeti za opremo se morajo dobaviti samó in edino iz domačih fabrik.

Izjemo od tega določila more trgovinsko ministerstvo dovoliti tedaj, kadar bi se dokazalo, da domače fabrike ne morejo opraviti dotičnih dostavk gledé na ceno, kakovost in čas, do katerega jih je izvršiti, po istih pogojih, kakor jih ponujajo inozemske tvornice.

§. 12.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državnega upravnstva in s pogoji, ki jih to postavi, naredé v izvršitev dopuščene podjetje lokalnih železnic posebno delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Koncesionarji so vpravičeni, s pogoji, ki jih postavi državno upravnstvo, izdati v nominalnem znesku za 9.000.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah največ prednostnih zadolžnic, katere bo obrestovati sê štirimi odstotki ter odplačati v 75 letih.

Oddaja prednostnih zadolžnic, ki se izdadó, naj se opravlja ponudboma po ukazih, ki jih vkrene državno upravnstvo.

Nadalje se koncesionarjem priznava pravica, da izdadó prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska 1.000.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemur pa ne bodi nobenega doplačila iz donosov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil z odobrilom državnega upravnstva res uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneska za nabavo gradivne zaloge in blagajnične dotacije, katerega ustanovi državno upravnstvo, prištevši interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po dopustilu vstreznih izvršitvi železnice in pa potem, ko se ta spravi v obrat, bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, sméjo se dotični stroški, kolikor se ne založé iz pričuvnega zaloga ali poroštvenemu računu na dolg, prišteti napravnici glavnici, če je državno upravnstvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav, in se stroški izkažejo, kakor gré.

Družbena pravila in pa obrazci prednostnih zadolžnic, osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državno upravnstvo.

V pravila delniške družbe, ki se napravi, je vzprejeti določilo, da morajo — ako bi državno upravnstvo v posameznih slučajih ne dovolilo kake izjeme — biti vsi udje načelnštva (upravnega sveta, ravnateljstva) avstrijski državljani ter prebivati v ozemlju kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

§. 13.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih,

katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in za žandaremstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Za prevažanje civilnih stražnih krdél (varnostne straže, finančne straže itd.) naj se slično uporabljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prenose.

Koncesionarji se zavezujejo, da bodo pristopili dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa vzajemnega pripomaganja z osebjem in vozili za večje vojaške prenose, nadalje da bodo pristopili vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dném, ko se po dopuščenih železnicah prične obrat.

Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakonu, zadobé za koncesionarje veljavo in moč, kadar se jim bodo uradoma priznanili,

Te dolžnosti imajo koncesionarji samó v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost posameznih prog in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo in opremo.

Koncesionarji so dolžni, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 14.

Obrat železnic, ki so predmet te dopustilnice, vodi na račun koncesionarjev država, in koncesionarji bodo morali upravstvu državnih železnic povrniti stroške, ki mu zares nastanejo po tem obratovanju. Način, kako naj se vodi ta obrat, vravná se

z obratno pogodbo, katera se sklene med državnim upravstvom in koncesionarji.

Zatorej se edino in samó državnemu upravstvu pridružuje ustanavljanje tarif za prevažanje oseb in blaga, in pa ustanavljanje razredbe blaga in vseh na prevažanje tovorov se nanašajočih postranskih določil, kakor tudi ustanavljanje dajatev, ki naj jih železnična podjetba opravlja za javne namene, sosebno na korist poštnega upravstva in državnega telegrafskega zavoda, pri čemer je z ene strani jemati v poštev javne ozire, za katere gré, z druge strani pa zadostno donosnost podjetbe.

Sicer pak se vredba tarif za osebe in blago in pa vredba dajatev za javne namene vsak čas pridružuje zakonarstvu. Taki vredbi se morajo koncesionarji podvreči.

§. 15.

Koncesionarji imajo dolžnost, državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnic za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državno upravstvo pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljanih železnicah ali posameznih njih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrší samó takó, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljanih železnic.

Odškodnina, katero bo opravljati, oziroma po posameznih vrstah službe poprek plačevati, naj se ustanovi po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januvarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Državnem zakoniku iz leta 1886. na strani 63, in to takó, da je tamkaj (v točki I., lit. a in v točki II., lit. d) navedena glavnična bremena vzprejemati z največ štíririmi odstotki za obrestovanje in s tisto razdolženo kvoto uporabljene nominalne naprave glavnice, katera vstreza črtežu.

§. 16.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na 90 let, računéč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesionarjev ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roku ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 17.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščene železnice, ko bodo dodelane in v obrat izročene, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetba imela v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potreben za počrtežno obrestovanje in razdolžitev prednostnih zadolžnic, ki se bodo izdale z odobrilo državnega upravitva, s prišteto tisto letnino, ki je potrebna za obrestovanje in razdolžitev po državnem upravitvu odobrene delnične glavnice in sicer prednostnih delnic sè 4 odstotki, osnovnih delnic z 2 odstotkoma v času, dokler traja dopustilo, tedaj se ta spredaj oznamenjeni letni znesek določi za čisti donos, ki ga je jemati v podstavo za odméro odkupnine.

3. Odškodnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da se koncesionarjem v še ostali dobi dopustila izplačujejo za počrtežno obrestovanje in razdolžitev prednostnih zadolžnic potrebni zneski do časa, ko se té popolnoma odplačajo, ob rokovih dospelosti, ustanovljenih po črtežu, nasproti pa, da se po odbitku teh zneskov ostajajoči srednji donos izplačuje v zmislu odstavka 1., oziroma ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjeni slučaj, tamkaj navedena letnina za delnično glavnico v polletnih obrokih 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, prevzeti kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil ob času

odkupa po odobrenem razdolžnem črtežu še neodplačane prednostne zadolžnice, da jih sama plača, in nadalje plačati glavnico, enako znesku glavnice, računé obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati polletno razen zneskov, potrebnih za počrtežno obrestovanje in razdolžbo prednostnih zadolžnic.

Ako se država odloči to glavnico plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnic in z dném tega odkupa brez daljne odpate v bremen čisto last in v užitek teh tukaj dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši tudi vozila, gradivne záloge in blagajnične záloge, potém dovlavnice, ki so morda lastnina koncesionarjev, in postranska družbena opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilo državnega upravitva.

§. 18.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, pride brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščenih železnic in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in blagajničnih zálog, potém dovlavnice, ki so morda lastnina koncesionarjev, in postranskih družbenih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 17., št. 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnice odkupijo (§. 17.), obdržé koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in kar bi imeli po obračunih tirjati, potém last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so si sami sezidali ali pridobili po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 19.

Ako se napravi délnična družba, ima komisar, ki ga postavi državno upravnstvo, tudi pravico, kolikorokrat se mu primerno zdí, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse naredbe in sklepe, ki so nasprotni zakonom, dopustflu ali družbenim pravilom, ali pak kvarni javni koristi ali finančni koristi poroštvojučega državnega zaklada; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprostiti razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja plačujejo koncesionarji, z ozirom na opravila, ki so ž njim združena, v državno blagajnico poprečno vračilo, čegar višino ustanovi državna uprava, oziraje se na obseg podjetbe.

Koncesionarji se odvezujejo zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na vračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstveno-uradnem nadzoru, in pa gledé dolžnosti, zastonj nabavljati in vzdrževati uradne mestnosti.

§. 20.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomfle ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, pridržuje se državnemu upravstvu tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesionarjem pravico, zastran izkazne škode zahtevatí vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričálo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državnoglavnem

in prestolnem mestu dunajskem triindvajsetega dné meseca januarja v letu milosti tisoč osemsto devetdesetem in četrtem, Našega cesarjevanja šestinštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r. Wurmbrand s. r.
Plener s. r.

53.

Zakon z dné 19. marca 1894. l.,

s katerim se izpreminja §. 10. zakona z dné 22. oktobra 1875. l. (Drž. zak. št. 36. iz leta 1876.) o ustanovitvi upravnega sodišča.

S pritrdíлом obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Na mesto §. 10. v zakonu z dné 22. oktobra 1875. l. (Drž. zak. št. 36. iz leta 1876.), govorečem o ustanovitvi upravnega sodišča, naj stopi to le določilo:

§. 10.

Upravno sodišče sestójí iz enega prvega in iz enega drugega predsednika in pa iz potrebnega števíla starejšinskih predsednikov in svetovalcev. Služba pri upravnem sodišču je plačana državna služba, ki se ne dá spojiti z opravljanjem kake druge javne službe.

Prvi in drugi predsednik, starejšinski predsedniki in svetovalci upravnega sodišča so po činu in prejemkih enaki dotičnim uradnikom najvišega sodišča. Vendar dobivajo tisti svetovalci, ki se v tem značaju uporabljajo pri upravnem sodišču deset let, k svojim prejemkom doklado po tisoč goldinarjev na leto, katero je zaračunjati tudi pri odmeri pokojnine.

Ude upravnega sodišča imenuje cesar po navetu ministerskega sveta, kateremu naj, ako se ne

oddaje mesto prvega predsednika, svoje mnenje o namestbi predlaga tá, ali če bi on bil zadržan, drugi predsednik.

Vsaj polovica téh udov mora imeti sposobnost za sodniško službo.

Člen II.

Ta zakon zadobi veljavo prvega dné tistega mesea, ki pride prvi po njega razglasitvi.

Izvršitev njegova se naroča vsemu ministertvu.

Na Dunaju, dné 19. marca 1894.

Frauc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r.	Falkenhayn s. r.
Welsersheimb s. r.	Bacquehem s. r.
Schönborn s. r.	Wurmbrand s. r.
Madeyski s. r.	Plener s. r.
Jaworski s. r.	